

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	15. 01.	2016 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-1/16-2	
VEZA:		
EPA:	1006 XXV	
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08- 2997/2
Podgorica, 28. decembar 2015. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. decembra 2015. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O PRIPRAVNICIMA U SUDOVIMA I DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU I PRAVOSUDNOM ISPITU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **ZORAN PAŽIN**, ministar pravde i **MARIJANA LAKOVIĆ - DRAŠKOVIĆ**, generalna direktorica Direktorata za pravosuđe.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s. r.

PREDLOG

ZAKON O PRIPRAVNICIMA U SUDOVIMA I DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU I PRAVOSUDNOM ISPITU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se posebni uslovi i postupak zasnivanja radnog odnosa u svojstvu pripravnika u sudovima i Državnom tužilaštvu i njihovo stručno osposobljavanje, kao i uslovi i način polaganja pravosudnog ispita.

Pripravnik

Član 2

Lice koje prvi put zasniva radni odnos u svojstvu pripravnika u sudovima, odnosno Državnom tužilaštvu, pored uslova za zasnivanje radnog odnosa pripravnika u суду i Državnom tužilaštvu propisanih Zakonom o sudovima i Zakonom o Državnom tužilaštvu, mora imati položen ispit za provjeru kvalifikovanosti za obavljanje prakse u суду, odnosno Državnom tužilaštvu (u daljem tekstu: ispit za pripravnike).

Stručno osposobljavanje

Član 3

Pripravnik u суду, odnosno Državnom tužilaštvu ima pravo i obavezu da se stručno osposobljava u skladu sa ovim zakonom.

Pravosudni ispit

Član 4

Na pravosudnom ispitu se provjerava sposobnost kandidata za samostalnu primjenu propisa i vršenje pravnih poslova za koje je zakonom ili drugim propisom kao uslov za rad predviđen taj ispit.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. PRIPRAVNICI U SUDOVIMA I DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU I NJIHOVO STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE

1. Utvrđivanje potrebnog broja pripravnika

Plan potrebnog broja pripravnika

Član 6

Potreban broj pripravnika u sudovima i Državnom tužilaštvu utvrđuje se u skladu sa planom potrebnog broja pripravnika u sudovima na nivou Crne Gore, odnosno planom potrebnog broja pripravnika u Državnom tužilaštvu.

Planovi iz stava 1 ovog člana, donose se za vrijeme od tri godine.

Plan potrebnog broja pripravnika u sudovima i Plan potrebnog broja pripravnika u Državnom tužilaštvu sadrži broj pripravnika koji će biti primljeni na stručno osposobljavanje u naredne tri godine za koje se ti planovi donose.

Broj pripravnika u sudovima iz stava 3 ovog člana određuje se na osnovu broja sudija u sudovima za prekršaje, osnovnim sudovima, Privrednom суду Crne Gore, Upravnom суду Crne Gore i višim sudovima i to, po pravilu, na troje sudija jedan pripravnik, a potreban broj pripravnika u Državnom tužilaštvu iz stava 3 ovog člana određuje se prema broju državnih tužilaca u višim i osnovnim državnim tužilaštima, i to na tri državna tužioca jedan pripravnik.

Plan potrebnog broja pripravnika u sudovima donosi predsjednik Vrhovnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud), a Plan potrebnog broja pripravnika u Državnom tužilaštvu donosi vrhovni državni tužilac.

Planovi iz stava 1 ovog člana, mogu se mijenjati ako se u toku važenja plana izmijene okolnosti na osnovu kojih je izvršena procjena potrebnog broja pripravnika.

2. Ispit za pripravnike

Vrijeme polaganja ispita

Član 7

Ispit za pripravnike polaže se dva puta godišnje.

Vrijeme i mjesto polaganja ispita za pripravnike određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: ministar pravde), na početku godine, a obavještenje o tome objavljuje organ državne uprave nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo pravde), na svojoj internet stranici.

Uslov

Član 8

Ispit za pripravnike može polagati lice koje je završilo četvorogodišnji program na pravnom fakultetu VIII nivo kvalifikacije obrazovanja.

Javni oglas

Član 9

Javni oglas za polaganje ispita za pripravnike, Ministarstvo pravde objavljuje na svojoj internet stranici 30 dana prije dana određenog za polaganje ispita iz člana 7 ovog zakona.

Prijava za polaganje ispita za pripravnike

Član 10

Prijava za polaganje ispita za pripravnike podnosi se Ministarstvu pravde, u roku od 15 dana od dana objavljivanja javnog oglasa.

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana, kandidat je dužan da priloži dokaze o ispunjavanju uslova iz člana 8 ovog zakona.

Listu prijavljenih kandidata koji ispunjavaju uslove za polaganje ispita za pripravnike sačinjava Ministarstvo pravde i dostavlja je komisiji iz člana 13 stav 1 ovog zakona.

Listu iz stava 3 ovog člana, Ministarstvo pravde objavljuje na svojoj internet stranici.

Odustanak ili nepristupanje polaganju ispita

Član 11

Ako kandidat ne pristupi polaganju ispita za pripravnike u vrijeme određeno za polaganje ispita ili prije početka ispita izjaví da odustaje od polaganja ispita, smatra se da ispit nije polagao.

Pisano testiranje

Član 12

Ispit za pripravnike polaže se putem pisanog testa koji se sastoji od teorijskih i praktičnih pitanja iz ustavnog, krivičnog, građanskog i upravnog prava.

Pisani test iz stava 1 ovog člana, sastavlja komisija iz člana 13 stav 1 ovog zakona, u skladu sa programom polaganja ispita za pripravnike.

Pisani test izrađuje se pod šifrom.

Šifre i imena kandidata stavljaju se u poseban koverat koji se lijepi i pečatira, nakon čega se dostavlja predsjedniku Komisije.

Pisani test nakon što bude ocijenjen dešifruje se u prisustvu kandidata kad se i otvara koverta iz stava 4 ovog zakona, o čemu se kandidati obavještavaju pet dana prije dana određenog za desifrovanje na internet stranici Ministarstva pravde.

Program i način polaganja ispita za pripravnike utvrđuje Ministarstvo pravde.

Komisija za polaganje ispita

Član 13

Ispit za pripravnike polaže se pred komisijom koju obrazuje ministar pravde za svaku kalendarsku godinu (u daljem tekstu: Komisija za polaganje ispita za pripravnike).

Komisija za polaganje ispita za pripravnike ima osam članova, po dva za svaku oblast iz člana 12 stav 1 ovog zakona, a predsjednik komisije određuje se aktom o obrazovanju Komisije za polaganje ispita za pripravnike, iz reda članova komisije.

Članovi komisije biraju se sa liste ispitivača i to: četiri iz reda sudija, dva iz reda državnih tužilaca i dva iz reda uglednih pravnika sa radnim iskustvom od najmanje osam godina nakon položenog pravosudnog ispita.

Listu ispitivača iz stava 3 ovog člana utvrđuje Ministarstvo pravde, na osnovu javnog poziva koji se objavljuje jednom godišnje.

Pravo na naknadu

Član 14

Administrativno-tehničke poslove za potrebe Komisije za polaganje ispita za pripravnike vrši sekretar koji se određuje aktom o obrazovanju komisije iz člana 13 stav 2 ovog zakona.

Predsjednik, članovi i sekretar Komisije za polaganje ispita za pripravnike imaju pravo na naknadu za rad u visini koju propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Uspjeh Član 15

Kandidat na ispitu za pripravnike može ostvariti ukupno 80 bodova.

Broj bodova koji kandidat može ostvariti po svakom određenom zadatku ili pitanju određuje Komisija za polaganje ispita za pripravnike prilikom sačinjavanja pisanog testa, tako da za ustavno, krivično, građansko i upravno pravo bude ukupno po 20 bodova.

Uspjeh kandidata na pisanom testu ocjenjuje Komisija za polaganje ispita za pripravnike prema broju bodova koje je kandidat ostvario na pisanom testu.

Kandidat koji je ostvario manje od 40 bodova ukupno nije zadovoljio i može ponovo polagati ispit za pripravnike još dva puta.

Uvjerenje Član 16

O položenom ispitu za pripravnike Ministarstvo pravde izdaje uvjerenje.

Obrazac uvjerenja iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo pravde.

3. Zasnivanje radnog odnosa

Javni oglas Član 17

Radi prijema pripravnika u sudovima, odnosno Državnom tužilaštvu Vrhovni sud, odnosno Vrhovno državno tužilaštvo objavljuje javni oglas u skladu sa planom potrebnog broja pripravnika u sudovima, odnosno planom potrebnog broja pripravnika u Državnom tužilaštvu.

Javni oglas za popunu slobodnih mesta pripravnika iz stava 1 ovog člana, objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", na internet stranici Vrhovnog suda, odnosno Vrhovnog državnog tužilaštva i u jednom od štampanih medija sa sjedištem u Crnoj Gori.

Prijava na javni oglas

Član 18

Prijava na javni oglas za prijem pripravnika u sudovima podnosi se Vrhovnom суду, а prijava na javni oglas za prijem pripravnika u Državnom tužilaštvu podnosi se Vrhovnom državnom tužilaštvu.

Prijava iz stava 1 ovog člana, sa dokazima o ispunjavanju uslova iz člana 2 ovog zakona, podnosi se u roku od 15 dana od dana objavlјivanja javnog oglasa.

Rang lista kandidata

Član 19

Na osnovu blagovremene, potpune i uredne dokumentacije i ostvarenog uspjeha prema broju bodova iz člana 15 ovog zakona, utvrđuje se rang lista kandidata, u roku od 15 dana od isteka roka za prijavljivanje na javni oglas.

Odluka

Član 20

Odluku o izboru pripravnika u sudovima donosi predsjednik Vrhovnog suda, a odluku o izboru pripravnika u Državnom tužilaštvu donosi vrhovni državni tužilac, prema redoslijedu utvrđenom na rang listi iz člana 19 ovog zakona.

Ako dva kandidata na rang listi iz stava 1 ovog člana imaju isti broj bodova, prednost ima kandidat koji je pripadnik manjinskih naroda i drugih manjinskih zajednica, a ako su kandidati pripadnici istog manjinskog naroda ili druge manjinske zajednice prednost ima kandidat koji ima veću prosječnu ocjenu na završenom fakultetu.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana, može se pokrenuti upravni spor.

Trajanje radnog odnosa

Član 21

Pripravnik zasniva radni odnos na vrijeme od tri godine.

Pripravniku koji iz opravdanog razloga odsustvuje sa rada duže od jednog mjeseca produžava se pripravnički staž za vrijeme koliko je trajalo odsustvo.

Shodna primjena

Član 22

Na prava iz rada i po osnovu rada pripravnika, shodno se primjenjuje Zakon o državnim službenicima i namještenicima, ako ovim zakonom nije drugčije propisano.

4. Stručno osposobljavanje pripravnika

Stručno osposobljavanje

Član 23

Stručno osposobljavanje pripravnika u sudovima i Državnom tužilaštvu vrši se u skladu sa programom stručnog osposobljavanja pripravnika, koji sadrži praktični i teorijski dio.

Pripravnici u sudu stručno se osposobljavaju da pod nadzorom i uputstvima sudija preduzimaju radnje u manje složenim parničnim, vanparničnim i izvršnim postupcima, kao i u krivičnim postupcima za krivična djela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina.

Pripravnici u Državnom tužilaštvu se stručno osposobljavaju da pod nadzorom i uputstvima tužioca preduzimaju radnje u manje složenim krivičnim postupcima za krivična djela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina.

Program stručnog osposobljavanja pripravnika donosi Ministarstvo pravde uz prethodno mišljenje Opšte sjednice Vrhovnog suda i sjednice Vrhovnog državnog tužilaštva.

Praktični dio

Član 24

Praktični dio stručnog osposobljavanja pripravnika sprovodi se u sudovima za prekršaje, osnovnim i višim sudovima, Privrednom суду Crne Gore i Upravnom суду Crne Gore, i u osnovnim i višim državnim tužilaštвима.

Tokom praktičnog dijela stručnog osposobljavanja pripravnik koji je primljen u sud mora provesti u:

- građanskopravnoj oblasti u prvostepenom i drugostepenom postupku 12 mjeseci;
- prekršajnoj i krivičnopravnoj oblasti u prvostepenom i drugostepenom postupku 12 mjeseci; i
- Upravnom суду Crne Gore i Privrednom суду Crne Gore po šest mjeseci.

Tokom praktičnog dijela stručnog osposobljavanja pripravnik koji je primljen u Državno tužilaštvo mora provesti u:

- osnovnom državnom tužilaštvu 18 mjeseci; i
- višem državnom tužilaštvu 18 mjeseci.

Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana, sporazumom između Vrhovnog suda i Vrhovnog državnog tužilaštva može se predvidjeti da tokom praktičnog osposobljavanja pripravnik koji je primljen u sud može provesti najmanje šest mjeseci u državnom tužilaštvu, kao i da pripravnik koji je primljen u državnom tužilaštvu može provesti u суду u građanskopravnoj oblasti najmanje šest mjeseci.

**Mentor
Član 25**

Predsjednik suda, odnosno rukovodilac državnog tužilaštva u kojem se sprovodi praktični dio stručnog osposobljavanja pripravnika, određuje mentora radi praćenja rada pripravnika i sprovođenja programa stručnog osposobljavanja pripravnika.

Za mentora se određuje sudija, odnosno državni tužilac, i to iz suda, odnosno Državnog tužilaštva u kojem pripravnik obavlja stručno osposobljavanje.

Mentor priprema pripravnika za samostalno obavljanje praktičnih zadataka i sačinjava izveštaj o radu pripravnika.

**Nadzor
Član 26**

Nadzor nad sprovođenjem programa praktičnog dijela stručnog osposobljavanja pripravnika vrši predsjednik suda, odnosno rukovodilac državnog tužilaštva u kojem se sprovodi stručno osposobljavanje.

O sprovođenju programa praktičnog dijela stručnog osposobljavanja pripravnika, mentor je dužan da obavijesti predsjednika suda, odnosno rukovodioca državnog tužilaštva, na njegov zahtjev.

**Dnevnik
Član 27**

Pripravnik je dužan da vodi dnevnik o sprovođenju programa praktičnog dijela stručnog osposobljavanja koji mu potvrđuje mentor.

Sadržaj, način vođenja i obrazac dnevnika iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo pravde.

Teorijski dio

Član 28

Teorijski dio stručnog osposobljavanja pripravnika sprovodi se u Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu na osnovu programa koji se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje obuka u sudstvu i državnom tužilaštvu.

Na osnovu dnevnika o sproveđenju praktičnog dijela programa stručnog osposobljavanja pripravnika iz člana 27 ovog zakona i sprovedenog teorijskog dijela stručnog osposobljavanja pripravnika iz stava 1 ovog člana, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu pripravniku izdaje potvrdu.

III. PRAVOSUDNI ISPIT

Uslovi

Član 29

Pravosudni ispit može polagati pripravnik koji je završio program stručnog osposobljavanja u sudovima, odnosno u Državnom tužilaštvu, u skladu sa ovim zakonom.

Pravosudni ispit može polagati i lice koje je završilo četvorogodišnji program na pravnom fakultetu VII nivo kvalifikacije obrazovanja i ima radno iskustvo na pravnim poslovima:

- 1) u trajanju od tri godine u Ustavnom суду Crne Gore, kod advokata ili Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore;
- 2) u trajanju od četiri godine kod notara ili javnog izvršitelja.

Pravosudni ispit može polagati i lice koje je završilo četvrogodišnji program na pravnom fakultetu VII nivo kvalifikacije obrazovanja i ima radno iskustvo kao pravnik na pravnim poslovima u drugom državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, privrednom društvu ili drugom pravnom licu u trajanju od četiri godine.

Ispitni predmeti

Član 30

Pravosudni ispit sastoji se od pisanog i usmenog dijela.

Pisani dio pravosudnog ispita polaže se iz krivičnog i građanskog prava.

Na usmenom dijelu pravosudnog ispita polažu se sljedeći predmeti:

- 1) krivično materijalno pravo;

- 2) krivično procesno pravo;
- 3) građansko materijalno pravo;
- 4) građansko procesno pravo;
- 5) privredno pravo;
- 6) upravno pravo;
- 7) radno pravo;
- 8) ustavni sistem i organizacija pravosuđa; i
- 9) evropsko konvencijsko pravo - praksa Evropskog suda za ljudska prava i Evropskog suda pravde.

Program za polaganje pravosudnog ispita

Član 31

Pravosudni ispit se polaže po programu koji sadrži pravna pitanja, odnosno pravne institute, propise i pravnu literaturu.

Program i način polaganja pravosudnog ispita propisuje Ministarstvo pravde.

Komisija za polaganje pravosudnog ispita

Član 32

Pravosudni ispit se polaže pred Komisijom za polaganje pravosudnog ispita koju rješenjem obrazuje Ministarstvo pravde.

Komisija za polaganje pravosudnog ispita ima 11 članova.

Članovi Komisije imaju zamjenike.

Tužilački savjet određuje tri člana Komisije i njihove zamjenike iz reda državnih tužilaca koji imaju 12 godina radnog iskustva kao državni tužioci na osnovu javnog poziva i intervjuja sa prijavljenim državnim tužiocima.

Sudski savjet određuje pet članova komisije i njihove zamjenike iz reda sudija koji imaju 12 godina radnog iskustva kao sudije na osnovu javnog poziva i intervjuja sa prijavljenim sudijama.

Ministarstvo pravde određuje tri člana komisije i njihove zamjenike iz reda sudija i državnih tužilaca koji imaju 12 godina radnog iskustva kao sudije, odnosno državni tužioci, kao i iz reda uglednih pravnika koji imaju položen pravosudni ispit i najmanje 15 godina radnog iskustva, na osnovu javnog poziva i intervjuja sa prijavljenim kandidatima.

Predsjednik Komisije za polaganje pravosudnog ispita određuje se rješenjem iz stava 1 ovog člana, iz reda članova komisije koji su sudije ili državni tužioci.

Rješenjem o obrazovanju Komisije za polaganje pravosudnog ispita određuju se predmeti koje će ispitivati pojedini članovi komisije, na pisanom i usmenom dijelu ispita.

Pravo na naknadu
Član 33

Stručne i administrativne poslove za potrebe Komisije za polaganje pravosudnog ispita vrši sekretar koji se određuje iz reda zaposlenih u Ministarstvu pravde.

Predsjednik, članovi i sekretar Komisije za polaganje pravosudnog ispita imaju pravo na naknadu za rad u visini koju propisuje Vlada.

Vrijeme
Član 34

Polaganje pravosudnog ispita organizuje se najviše četiri puta godišnje.

Obavještenje o datumu, vremenu, mjestu i načinu polaganja pravosudnog ispita, kao i načinu podnošenja prijave sa potrebnom dokumentacijom za polaganje pravosudnog ispita objavljuje se, najkasnije tri mjeseca prije održavanja ispita, na internet stranici Ministarstva pravde.

Prijava
Član 35

Prijavu za polaganje pravosudnog ispita sa dokazima o ispunjavanju uslova iz člana 29 ovog zakona, kandidat podnosi Ministarstvu pravde, najkasnije u roku od 30 dana od dana objavljivanja obavještenja o polaganju pravosudnog ispita.

Rješenje o polaganju pravosudnog ispita
Član 36

O polaganju pravosudnog ispita Ministarstvo pravde, na osnovu priloženih dokaza o ispunjenosti uslova iz člana 29 ovog zakona, donosi rješenje.

Rješenje iz stava 1 ovog člana, dostavlja se kandidatu, najkasnije 15 dana prije početka pravosudnog ispita.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Pisani dio pravosudnog ispita
Član 37

Pravosudni ispit počinje polaganjem pisanih dijela ispita.

Pisani dio pravosudnog ispita izrađuje se pod šifrom koja se dodjeljuje nakon prozivke kandidata.

Šifre i imena kandidata stavljuju je se u poseban koverat koji se lijepi i pečatira, nakon čega se dostavlja predsjedniku Komisije za polaganje pravosudnog ispita.

Pisani dio pravosudnog ispita sastoji se u izradi odluke ili nekog drugog procesnog akta (sastavljanje žalbe, optužnice i sl.) u konkretnim predmetima iz krivičnog i građanskog prava.

Na pisanom dijelu pravosudnog ispita kandidat može da koristi zakone.

Zadatke za pisani dio pravosudnog ispita određuju članovi Komisije za polaganje pravosudnog ispita koji su određeni za pisani dio ispita.

Pisani dio pravosudnog ispita traje po šest sati za svaki pisani rad (iz krivičnog i građanskog prava).

Dešifrovanje pisanog dijela pravosudnog ispita vrši se nakon ocjenjivanja oba pisana rada, u prisustvu kandidata i predsjednika i članova Komisije za polaganje pravosudnog ispita koji su određeni za pisani dio ispita.

Ocjena pisanog dijela pravosudnog ispita

Član 38

Uspjeh kandidata na pisanom dijelu pravosudnog ispita iz svakog predmeta, ocjenjuje član Komisije za polaganje pravosudnog ispita koji je određen za predmet iz kojeg se polaže pisani rad.

Pisani rad ispita ocjenjuje se ocjenom:

- 1) "odličan" za ostvarenih 71 do 80 bodova;
- 2) "vrlodobar" za ostvarenih 61 do 70 bodova;
- 3) "doobar" za ostvarenih 51 do 60 bodova;
- 4) "zadovoljava" za ostvarenih 41 do 50 bodova;
- 5) "ne zadovoljava" ako je kandidat ostvario manje od 41 boda.

Ako kandidat nije položio oba pisana rada smatra se da nije položio pravosudni ispit.

Uslov za polaganje usmenog dijela pravosudnog ispita

Član 39

Usmeni dio pravosudnog ispita kandidat može polagati ako je položio pisani dio ispita iz krivičnog i građanskog prava.

Kandidat koji nije položio jedan pisani rad može polagati usmeni dio pravosudnog ispita ako u sljedećem roku ponovi taj pisani rad i dobije najmanje 41 bod.

Ukoliko kandidat ponovi pisani rad i ponovo dobije manje od 41 boda, smatra se da nije položio pravosudni ispit.

Usmeni dio pravosudnog ispita

Član 40

Usmeni dio pravosudnog ispita polaže se javno u prisustvu članova Komisije za polaganje pravosudnog ispita koji su određeni za usmeni dio pravosudnog ispita.

Svaki član Komisije za polaganje pravosudnog ispita ispituje kandidata iz predmeta za koji je određen.

Usmeni dio pravosudnog ispita, po kandidatu, može trajati najduže 60 minuta.

Ocjena usmenog dijela pravosudnog ispita

Član 41

Ocjenu na usmenom dijelu pravosudnog ispita utvrđuje Komisija za polaganje pravosudnog ispita na osnovu ukupno ostvarenih bodova iz svakog predmeta, tako što se svaki predmet ocjenjuje.

Predmeti na usmenom dijelu ispita ocjenjuju se ocjenom:

- 1) "odličan" za ostvarenih 71 do 80 bodova;
- 2) "vrlodobar" za ostvarenih 61 do 70 bodova;
- 3) "doobar" za ostvarenih 51 do 60 bodova;
- 4) "zadovoljava" za ostvarenih 41 do 50 bodova;
- 5) "ne zadovoljava" ako je kandidat ostvario manje od 41 boda.

Smatra se da usmeni dio pravosudnog ispita nije položio kandidat koji je na dva ili više predmeta dobio manje od 41 boda.

Popravni iz usmenog dijela pravosudnog ispita

Član 42

Kandidat koji je na usmenom dijelu pravosudnog ispita iz jednog predmeta dobio manje od 41 boda ima pravo da u roku od 30 dana, a najkasnije u roku od 60 dana od dana polaganja usmenog dijela pravosudnog ispita, polaže popravni iz tog predmeta.

Ako kandidat, u roku iz stava 1 ovog člana, ne položi popravni ispit, smatra se da nije položio pravosudni ispit.

Konačna ocjena pravosudnog ispita

Član 43

Komisija za polaganje pravosudnog ispita utvrđuje konačnu ocjenu na pravosudnom ispitu.

Konačna ocjena iz stava 1 ovog člana, utvrđuje se kao zbir ostvarenog ukupnog prosječnog broja bodova na pisanom dijelu ispita koji se množi sa 60% i ukupnog prosječnog broja bodova na usmenom dijelu pravosudnog ispita iz svih ispitnih predmeta, koji se množi sa 40%.

Konačna ocjena utvrđena u skladu sa stavom 2 ovog člana, glasi:

- 1) "odličan" za ostvarenih 71 do 80 bodova;
- 2) "vrlodobar" za ostvarenih 61 do 70 bodova;
- 3) "doobar" za ostvarenih 51 do 60 bodova;
- 4) "zadovoljava" za ostvarenih 41 do 50 bodova;
- 5) "ne zadovoljava" ako je kandidat ostvario manje od 41 boda.

O konačnoj ocjeni na pravosudnom ispitu Komisija za polaganje pravosudnog ispita kandidatu dostavlja pisano obavještenje.

Kandidat može pokrenuti upravni spor protiv obavještenja o konačnoj ocjeni.

Ponovno polaganje pravosudnog ispita

Član 44

Kandidat koji nije položio pravosudni ispit može taj ispit ponovo polagati u prvom narednom roku.

Pravosudni ispit se može polagati najviše tri puta.

Odustanak ili nepristupanje polaganju pravosudnog ispita

Član 45

Ako kandidat ne pristupi polaganju pravosudnog ispita u vrijeme određeno za polaganje ispita ili prije početka pisanog dijela ispita izjaví da odustaje od pravosudnog ispita, smatra se da pravosudni ispit nije polagao.

Ako kandidat izričito ili prečutno odustane od polaganja već započetog pravosudnog ispita (ne preda pisani zadatak, ne pristupi popravnom ispitu u određeno vrijeme i sl.), smatra se da pravosudni ispit nije položio.

Odlaganje započetog polaganja pravosudnog ispita

Član 46

Započeti pravosudni ispit može se odložiti ako je kandidat zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga bio spriječen da nastavi polaganje pravosudnog ispita.

O odlaganju pravosudnog ispita, na zahtjev kandidata, odlučuje predsjednik Komisije za polaganje pravosudnog ispita.

Kandidat kome je odobreno odlaganje pravosudnog ispita, pravosudni ispit polaže u narednom ispitnom roku.

Ako kandidat ne pristupi zakazanom polaganju pravosudnog ispita na dan koji je određen u skladu sa stavom 3 ovog člana, smatra se da pravosudni ispit nije položio.

Udaljenje sa pravosudnog ispita

Član 47

Ako se kandidat na pisanom ili usmenom dijelu pravosudnog ispita služi nedozvoljenim sredstvima, odnosno pisanim ili tehničkim pomagalima, biće udaljen sa ispita.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, smatraće se da kandidat nije položio pravosudni ispit.

Uvjerenje o položenom pravosudnom ispitu

Član 48

Kandidatu koji je položio pravosudni ispit ministar pravde izdaje uvjerenje o položenom pravosudnom ispitu koje sadrži konačnu ocjenu sa brojem ostvarenih bodova.

Obrazac uvjerenja iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo pravde.

Uvid u testove

Član 49

Kandidat ima pravo uvida u ocjene na pisanom i usmenom dijelu pravosudnog ispita, u roku od deset dana od dobijanja obavještenja o konačnoj ocjeni.

Troškovi polaganja pravosudnog ispita

Član 50

Troškove polaganja pravosudnog ispita snosi kandidat.

Visina troškova iz stava 1 ovog člana utvrđuje se aktom iz člana 33 stav 2 ovog zakona.

Evidencija
Član 51

O polaganju pravosudnog ispita Ministarstvo pravde vodi evidenciju.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži sljedeće podatke: ime i prezime kandidata, datum, mjesec i godina rođenja; stečeno radno iskustvo; datum polaganja ispita i uspjeh na pisanom i usmenom dijelu pravosudnog ispita.

Zaštita podataka iz evidencije iz stava 2 ovog člana, obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

IV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci
Član 52

Kandidati kojima je rješenjem odobreno polaganje pravosudnog ispita u skladu sa članom 3 Zakona o pravosudnom ispitu („Službeni list RCG“, broj 52/04), mogu polagati pravosudni ispit po odredbama tog zakona do 1. jula 2016. godine, pred Komisijom za polaganje pravosudnog ispita obrazovanoj u skladu sa tim zakonom.

Pravo na polaganje pravosudnog ispita pod uslovima propisanim ranijim zakonima

Član 53

Lica koja se na dan stupanja na snagu ovog zakona zateknu u svojstvu pripravnika u sudu, Državnom tužilaštvu, kod advokata ili notara mogu polagati pravosudni ispit po odredbama ovog zakona, ako do 1. januara 2019. godine isocene uslov za polaganje pravosudnog ispita po odredbama člana 3 st. 1 i 2 Zakona o pravosudnom ispitu („Službeni list RCG“, broj 52/04), odnosno člana 97 stav 4 Zakona o notarima ("Službeni list RCG", broj 68/05 i "Službeni list CG", broj 49/08).

**Podzakonski akti
Član 54**

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

**Prestanak važenja
Član 55**

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o pravosudnom ispitu ("Službeni list RCG", broj 52/04).

**Stupanje na snagu
Član 56**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Amandmani na Ustav iz 2013. godine donijeli su značajne novine u pogledu jačanja nezavisnosti pravosuđa. U cilju implementacije novina koje su donijele ustavne promjene, u septembru 2013. godine, izvršena je izmjena zakona iz oblasti organizacije pravosuđa i ove promjene predstavljaju prvu fazu na zakonodavnom nivou jačanja nezavisnosti pravosuđa kao ključnog elementa vladavine prava. Druga faza započinje tokom procesa analitičkog skrininga od strane Evropske komisije kada su date određene preprouke za unaprijeđivanje zakonodavnog okvira radi harmonizacije sa evropskim standardima i postizanja najvišeg nivoa institucionalne i personalne nezavisnosti sudstva i državnog tužilaštva, kada se i pristupilo izradi novih zakona u oblasti pravosuđa. Donošenjem novog Zakona o Sudskom savjetu i sudijama i Zakona o državnom tužilaštvu uspostavljen je jedinstven sistema izbora sudija, odnosno državnih tužilaca na nivou države na osnovu postupka koji je transparentan i zasnovan na zaslugama. Ovim zakonom, kao jedan od kriterijuma za izbor sudija i državnih tužilaca predviđena je i ocjena sa pravosudnog ispita. Imajući u vidu da je važeći Zakon o pravosudnom ispitu ("Službeni list RCG", br. 52/2004) iz 2004. godine i da ne predviđa ocjenu pravosudnog ispita kako je to predviđenom novim organizacionim zakonima, javila se potreba za donošenjem novog zakona kojim će se urediti sistem zapošljavanja pripravnika u sudovima i državnim tužilaštвима, njihovo stručno osposobljavanje i uspostaviti novi koncept pravosudnog ispita u skladu sa evropskim standardima.

Jedan od razloga zbog kojeg se pristupilo izradi novog Zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu proizilazi iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23- pravosude i temeljna prava, kao strateškog i reformskog dokumenta koji sadrži ciljeve i pregled aktivnosti u oblasti pravosuđa koje je potrebno ispuniti na putu evropskih integracija. Akcioneim planom za pregovaračko poglavlje 23, kao jedna od mјera za jačanje nezavisnosti pravosuđa, predviđeno je donošenje

novog Zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu, kojim će se uvesti obaveza polaganja Ispita za pripravnike, nakon završenog Pravnog fakulteta za obavljanje pripravničkog rada i izmjeniti uslovi za polaganje pravosudnog ispita i uvesti ocjena na pravosudnom ispitu.

Takođe, Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018 i Akcionim planom za implementaciju strategije, kao strateškim dokumentima za oblast pravosuđa, kojima se određuju dalji pravci i ciljevi koji se žele postići reformom pravosudnog sistema, kao jedan od najvažnijih ciljeva predviđeno je jačanje nezavisnosti, nepristrasnosti i odgovornosti pravosuđa. Strateškim smjernicama jasno je definisan način ostvarivanja ovog cilja, a kao jedna od mjera predviđeno je i izrada novog Zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu, kojim će se urediti postupak za prijem pripravnika u sudstvo i državno tužilaštvo i urediti novi koncept polaganja pravosudnog ispita koji će imati ocjenu.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog Zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu usaglašen je sa dokumentima Savjeta Evrope, Ujedinjenih nacija i Evropske unije i to:

- Preporukom Savjeta Evrope R2010(12) o nezavisnosti, efikasnosti i odgovornosti pravosuđa;
- Velikom poveljom za sudije (Magna carta) Konsultativnog savjeta evropskih sudija 3 (2010);
- Evropskom konvencijom o ljudskih pravima i osnovnim slobodama;
- Evropskom poveljom o zakonu za sudije,
- Mišljenja Konsultativnog savjeta evropskih sudija, i to posebno: Mišljenje 1 (2001), Mišljenje 3 (2002) i Mišljenje 10 (2007).
- Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima,
- Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima,
- Osnovnim načelima nezavisnosti sudstva usvojenim od strane Sedmog kongresa UN i prihvaćenim od strane Generalne Skupštine.

Standardi Evropske unije sadržani su osnivačkim ugovorima i Povelji Evropske unije o ljudskim pravima i slobodama.

Nema sekundarnog zakonodavstva koje detaljno uređuje principe uređenja nacionalnog pravosuđa država članica EU što je i razumljivo kada se uzmu u obzir principi na osnovu kojih je osnovana EU i njeno funkcionisanje. Tako, može se slobodno reći da se države članice EU u

pogledu nezavisnosti pravosudnih sistema u tom dijelu oslanjaju na međunarodne standarde izgrađene u okviru UN i SE.

Od posebnog značaja za usaglašavanje sa evropskim standardima bila je ekspertska misija, organizovana uz podršku TAIEX programa, na kojoj se sa ekspertima Evropske komisije radilo na usaglašavanju teksta zakona sa evropskim standardima.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predlog Zakona o pripravniciма u sudovima u Dražvnom tužilaštvu i pravosudnom ispitу sadrži odredbe koje se odnose na postupak zasnivanja radnog odnosa pripravnika u sudovima i Državnom tužilaštvu, njihovo stručno osposobljavanje, Ispit za pripravnike i pravosudni ispit.

PRIPRAVNICI U SUDOVIMA I DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU I NJIHOVO STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE - Jedna od značajnih novina predloga zakona je uvođenje Plana potrebnog broja pripravnika u sudovima i Državnom tužilaštvu. Plan potrebnog broja pripravnika sadrži broj mesta pripravnika u svim sudovima, odnosno državnim tužilaštvarima, koja će se popunjavati u naredne tri godine i sačinjava se na osnovu procjene potrebnog broja pripravnika u odnosu na broj sudija, odnosno državnih tužilaca. Predsjednik Vrhovnog suda, odnosno Vrhovni državni tužilac donosi Plan potrebnog broja pripravnika, i on se može mijenjati, samo ako se u toku važenja plana izmjene okolnosti na osnovu kojih je izvršena procjena potrebnog broja pripravnika. Kada su u pitanju uslovi za zapošljavanje pripravnika u pravosudnim organima, to može biti lice koje je završilo četvorogodišnji program na pravnom fakultetu (VII nivo kvalifikacije obrazovanja), ispunjava opšte uslove za rad u državnom organu i koje je položilo Ispit za pripravnike. Pripravnik zasniva radni odnos na period od tri godine.

Ispit za pripravnike - Novina ovog zakona je uvođenje Ispita za pripravnike koji žele da obavljaju pripranički staž u sudvima i državnim tužilaštvarima. Naime, model jedinstvenog sistema izbora sudija i državnih tužilaca treba biti zasnovan na principu ujednačavanja završenih pravnih fakulteta u smislu organizovanja jedinstvenog prijemnog ispita za sve pravnike koji imaju završene specijalističke studije na pravnim fakutetima. Na osnovu rezultata Ispita za pripravnike biće omogućeno najboljim kandidatima da obavljaju trogodišnju praksu u pravosudnim organima.

Ispit za pripravnike može polagati lice koje je završilo četvorogodišnji program na Pravnom fakultetu (VII nivo kvalifikacije obrazovanja) i sastoji se iz pismenog testiranja iz ustavnog, krivičnog, građanskog i upravnog

prava. Pisani testovi su anonimni i izrađuju se pod šifrom. Ispit se dešifruje nakon što bude ocjenjen i u prisustvu kandidata. Ispit se polaže pred Komisijom za polaganje ispita za pripravnike koju obrazuje ministar pravde za svaku kalendarsku godinu. Komisija za polaganje ispita za pripravnike ima osam članova, po dva za svaku oblast. Članovi komisije biraju se sa liste ispitivača i to: četiri iz reda sudija, dva iz reda državnih tužilaca i dva iz reda uglednih pravnika sa radnim iskustvom od najmanje osam godina nakon položenog pravosudnog ispita. Ministarstvo pravde organizuje ispit dva puta godišnje.

Zasnivanje radnog odnosa - Slobodna mjesta pripravnika u pravosudnim organima popunjavaju se putem javnog oglasa. Javni oglas objavljuje Vrhovni sud, odnosno Državno tužilaštvo i objavljuju ga u „Službenom listu Crne Gore”, na svojim internet stranicama i u jednom od štampanih medija sa sjedištem u Crnoj Gori. Rang lista kandidata sačinjava se na osnovu broja ostvarenih poena na Ispitu za pripravnike. Odluku o izboru pripravnika u sudovima donosi predsjenik Vrhovnog suda, a odluku o izboru pripravnika u Državnom tužilaštvu donosi Vrhovni državni tužilac prema redoslijedu utvrđenom na rang listi.

Stručno osposobljavanje pripravnika - Stručno osposobljavanje pripravnika u sudovima i Državnom tužilaštvu vrši se u skladu sa programom stručnog osposobljavanja pripravnika. Stručno osposobljavanje pripravnika sastoji se od praktičnog djela koji se sprovodi u pravosudnim organima i od obuke koju organizuje Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu.

Praktični dio stručnog osposobljavanja pripravnika sprovodi se u sudovima za prekršaje, osnovnim i višim sudovima, Privrednom суду Crne Gore i Upravnom суду Crne Gore, i u osnovnim i višim državnim tužilaštima. Pripravnici u sudu se stručno osposobljavaju da pod nadzorom i uputstvima sudija preduzimaju radnje u manje složenim praničnim, vanparničnim i izvršnim postupcima, kao i u krivičnim postupcima za krivična djela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina, a pripravnici u Državnom tužilaštvu se stručno osposobljavaju da pod nadzorom i uputstvima tužioca preduzimaju radnje u manje složenim krivičnim postupcima za krivična djela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina. Vrhovni sud i Vrhovno državno tužilaštva mogu se zaključiti sporazum da tokom praktičnog osposobljavanja pripravnik koji je primljen u sud može provesti najmanje šest mjeseci u državnom tužilaštvu, kao i da pripravnik koji je primljen u državnom tužilaštvu može provesti u суду u građanskopravnoj oblasti najmanje šest mjeseci.

Teorijski dio obuke organizuje Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu.

Rukovodilac pravosudnog organa u kome pripravnik obavlja praksu određuje mentora radi praćenja rada pripravnika i sprovođenja programa stručnog osposobljavanja. Za mentora se određuje sudija, odnosno državni tužilac u kome pripravnik obavlja stručno osposobljavanje. Mentor priprema pripravnika za samostalno obavljanje praktičnih zadataka i sačinjava izvještaj o radu pripravnik. Nadzor nad sprovođenjem pripravničke prakse vrši predsjednik suda, odnosno rukovodilac državnog tužilaštva u kome pripravnik obavlja stručno osposobljavanje. Pripravnik je u obavezi da vodi dnevnik o sprovođenju programa stručnog osposobljavanja koji mu potvrđuje mentor.

PRAVOSUDNI ISPIT - Predlogom Zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu predviđa se drugačiji koncept pravosudnog ispita. Imajući u vidu, prije svega, novi Zakon o Sudskom savjetu i sudijama i Zakon o državnom tužilaštvu, koji kao jedan od kriterijuma za izbor sudija i državnih tužilaca predviđaju ocjena sa pravosudnog ispita, zatim, strateška dokumenta koja se koja sadrže ciljeve i pregled aktivnosti u oblasti pravosuđa, kao i to da je važeći Zakon o pravosudnom ispitu ("Službeni list RCG", br. 52/2004) iz 2004. godine, kao i potrebu da se razriješe problemi koji se javljaju u praksi, pristupilo se analizi potrebnih izmjena kada je u pitanju ovaj važan ispit.

Odredbe predloga zakona predviđaju uslove za polaganje pravosudnog ispita i to: završen četvorogodišnji program na Pravnom fakultetu VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, i potrebno radno iskustvo na pravnim poslovima u zavisnosti gdje je kandidat obavljao pripravnički staž. Pravosudni ispit polaže se pred Komisijom za polaganje pravosudnog ispita i ima 11 članova. Tužilački savjet određuje tri člana Komisije i njihove zamjenike iz reda državnih tužilaca koji imaju 12 godina radnog iskustva kao državni tužioci na osnovu javnog poziva i intervjuja sa prijavljenim državnim tužiocima. Sudski savjet određuje pet članova komisije i njihove zmjenike iz reda sudija koji imaju 12 godina radnog iskustva kao sudije na osnovu javnog poziva i intervjuja sa prijavljenim sudijama. Ministarstvo pravde određuje tri člana komisije i njihove zamjenike iz reda sudija i državnih tužilaca koji imaju 12 godina radnog iskustva kao sudije, odnosno državni tužioci, kao i uglednih pravnika koji imaju položen pravosudni ispit i najmanje 15 godina radnog iskustva, na osnovu javnog poziva i intervjuja i prijavljenim kandidatima.

Predlog zakona predviđa da se pravosudni ispit organizuje najviše četiri puta godišnje, kako bi se omogućila objektivna i ujednačena kvalifikacija kandidata prema kvalitetu njihovog pravnog znanja.

Pravosudni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela ispita. Pismeni dio ispita je anoniman i izrađuje se pod šifrom. Šifra se sastoji od koda koji se dodjeljuje nakon prozivke kandidata i stavlja se u poseban koverat. Dešifrovanje pismenog rada obavlja se nakon ocjenjivanja oba pismena rada u prisustvu kandidata i svih članova komisije. Pismeni dio ispita se sastoji u izradi odluke ili nekog drugog procesnog akta (sastavljanje žalbe, optužnice i sl.) u konkretnim predmetima iz krivičnog i građanskog prava.

Usmeni dio ispita obuhvata provjeru poznavanja devet ispitnih predmeta i to krivičnog materijalnog i krivično procesnog prava, građanskog materijalnog i građanskog procesnog prava, upravog prava, privrednog prava, radnog prava, ustavnog sistema i organizacije pravosuđa i evropskog konvencijskog prava- prakse Evropskog suda za ljudska prava i Evropskog suda pravde.

Novina ovog predloga zakona je ocjena na pravosudnom ispitnu. Stoga se pismeni dio ispita, kao i usmeni dio ispita boduje i ocjenjuje. Konačnu ocjenu utvrđuje Komisija kao zbir ostvarenog ukupnog prosječnog broja bodova na pisanom dijelu ispita koji se množi sa 60% i ukupnog prosječnog broja bodova na usmenom dijelu pravosudnog ispita iz svih ispitnih predmeta, koji se množi sa 40% i to : "odličan" za ostvarenih 71 do 80 bodova, "vrlodobar" za ostvarenih 61 do 70 bodova, "dobar" za ostvarenih 51 do 60 bodova, "zadovoljava" za ostvarenih 41 do 50 bodova i "ne zadovoljava" ako je kandidat ostvario manje od 41 boda. O konačnoj ocjeni na pravosudnom ispitnu Komisija za polaganje pravosudnog ispita kandidatu dostavlja pisano obavještenje. Kandidat ima pravo uvida u ocjene na pisanom i usmenom dijelu pravosudnog ispita, u roku od deset dana od dobijanja obavještenja o konačnoj ocjeni i može pokrenuti upravni spor protiv konačne ocjene.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE - Posebno značajno je ukazati imajući u vidu novi koncept pripravničke prakse u sudovima i državnim tužilaštвима, kao i koncept pravosudnog ispita, da je kroz prelazne odredbe predloga zakona predviđeno da će se kandidatima kojima je odobreno polaganje pravosudnog ispita po odredbama vežećeg Zakona o pravosudnom ispitnu

(„Službeni list RCG“, broj 52/04) biti omogućeno polaganje pravosudnog ispita po odredbama tog zakona do 1. jula 2016. godine.

V FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o pripravnicima u sudovima i državnim tužilaštвима i pravosudnom ispitu potrebna su dodatna sredstva u Budžetu u iznosu od 4500e sa pozicije Ministarstva pravde.

VI RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list RCG", br. 51/06, 66/06 i Službeni listi CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12 i 49/13) smatramo da je Predlog zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu neophodno donijeti po skraćenom postupku. Usvajanje Zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu neophodno je donijeti po skraćenom postupku kako bi se u potpunosti omogućila primjena Zakona o Sudskom savjetu i sudijama, koji kao uslov za izbor sudija predviđa ocjenu sa pravosudnog ispita. Takođe, donošenje ovog zakona predviđeno je i Akcionim planom za pregovaračko poglavlje 23, a imajući u vidu da će se u decembru pripremati polugodišnji izvještaj o realizovanim mjerama, veoma je važno da zakon u što kraćem roku bude usvojen kako bi bili ispunjeni predviđeni ciljevi u oblasti pravosuđa, koje je potrebno ispuniti na putu evropskih integracija.

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo pravde

Naziv propisa	Predlog zakona o pripravnicima u sudovima i Dražavnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu	
	oblast	podoblast
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	III. PRAVOSUĐE	1. Pravosudni organi
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	23 Pravosuđe i osnovna prava	
Ključni termini - eurovok deskriptori	Pripravnici, stručno osposobljavanje pripravnika, pravosudni ispit	

N kancelijere
29.09.2015.

29.09.15

01-14030/15

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-12307/1

Podgorica, 29. septembar 2015. godine

MINISTARSTVO PRAVDE
-n/r ministra, g-dina Zorana Pažina -

Poštovani gospodine Pažin,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 01-14030/15 od 25. septembra 2015. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu*, Ministarstvo finansija daje sledeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa sa aspekta implikacija na poslovni ambijent nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, utvrđeno je da je za implementaciju ovog propisa potrebno obezbjedjenje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za potrebe Komisije za pošagovanje ispita za pripravnike, u iznosu od 4.500,00 €, u okviru potrošačke jedinice Ministarstva pravde, dok su sredstva za rad Komisije za pravosudni ispit već obezbijedena u okviru budžetskih sredstava Ministarstva pravde za 2015. godinu.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu*.

S poštovanjem,

OBRAZAC**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA**

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO PRAVDE
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Donošenje Zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu proizilazi iz potrebe da se uredi sistem zapošljavanja pripravnika u sudovima i državnim tužilaštvarima, njihovo stručno osposobljavanje i uspostavi novi koncept pravosudnog ispita u skladu sa evropskim standardima.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postizu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Donošenjem novog Zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu će se urediti sistem zapošljavanja pripravnika u sudovima i državnim tužilaštvarima, njihovo stručno osposobljavanje i uspostaviti novi koncept pravosudnog ispita u skladu sa evropskim standardima.

Donošenje ovog zakona u skladu je sa ciljevima predviđenim Akcionim planom za pregovaračko poglavlje 23 - pravosuđe i temeljna prava i Strategijom reforme pravosuđa u Crnoj Gori za period 2014-2018.

3. Opcije

- Koje su moguce opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Obaveza donošenja ovog propisa propisana je Akcionim planom za pregovaračko poglavlje 23, Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018. godine i Programom rada Vlade za 2015.godinu.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati i građanima i privredi (narocito malim i srednjim preduzećima).

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?
- Da li se propisom podizava stvaranje novih privrednih subjekata na tržistu i tržišna konkurenca;
- Ukljuciti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Primjena ovog predloga zakona neće izazvati troškove za građane i privredu i nema uticaja na biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjedenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjedenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekutu fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na načrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju ovog propisa potrebno je obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za potrebe Komisije za za polaganje ispita za pripravnike, u iznosu od 4500e sa pozicije Ministarstva pravde.

Sredstva za rad Komisije za pravosudni ispit obezbjeđena su na poziciji Ministarstva pravde.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korisena ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvacioci odnosno nisu prihvacioci, Obrazložiti.

Na internet stranici Ministarstva pravde objavljen je javni poziv za učešće u raspravi o ovom načrtu zakona. Uz javni poziv, na web stranici ministarstva objavljen je i Program javne rasprave, načrt zakona sa obrazloženjem i kontakt za ostavljanje primjedbi i sugestija. Javna rasprava trajala je 40 dana.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjeru biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za implementaciju ovog predloga zakona. Ministarstvo pravde će biti zaduženo za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Podgorica,
25.09.2015.godine

MINISTAR
Zoran Pažin

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj: 03/1/2-2/149/2

Podgorica, 10. XII 2015.

MINISTARSTVO PRAVDE

Dopisom broj 01-14030/15 od 23. novembra 2015. tražili ste mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu s pravnom tekvinom Evropske unije, saglasno članu 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade.

Nakon upoznavanja sa sadržinom propisa Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je saglasno s izjavom obradivača propisa da ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE

	Identifikacioni broj Izjave	MP-IU/PZ/15/10
1. Naziv nacrt/a/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on judicial exam and trainees in courts and State prosecution	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
- Sektor/odsjek	Direktorat za pravosuđe	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Nataša Radonjić - načelnik Direkcije za organizaciju pravosuđa 020 407 505; nataša.radonjić@gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Tatjana Radović - samostalni savjetnik I 020 407 505; tatjana.radovic@mpa.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlašćenjem za pripremu i sprovodenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde, sudovi i državna tužilaštva	
4. Usklađenost nacrt/a/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njениh država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSP-a s kojima se usklađuje propis		
Glava VII, Pravda, sloboda, bezbjednost, član 80, jačanje institucija i vladavine prava		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizlaze iz navedenih odredbi SSP-a		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjerenje obaveza koje proizlaze iz navedenih odredbi SSP-a		
5. Veza nacrt/a/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2015-2018	
- Poglavlje, potpoglavlje	3 Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga 2 Planovi i potrebe, 2.2 Zakonodavni okvir B) Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga	
- Rok za donošenje propisa	III kvartal	
- Napomena	Zbog međuresorskog usklađivanja, kao i iz razloga slanja propisa EK na komentare, Predlog zakona o pripravnicima u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu nije utvrđen u III kvartalu o.g.	
6. Usklađenost nacrt/a/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		

b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/a/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovnjom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.

8. Navesti pravne akte Savjeta Europe i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/a/predloga propisa

- Preporuka Savjeta Europe R2010(12) o nezavisnosti, efikasnosti i odgovornosti pravosuda;

- Velika povelja za sudije (Magna carta) Konsultativnog savjeta evropskih sudija 3 (2010);

- Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda;
- Evropska povelja o zakonu za sudije;
- Mišljenje br. 4 Konsultativnog vijeća evropskih sudija (CCJE) upućeno Komitetu ministara o odgovarajućoj inicijalnoj i kontinuiranoj obuci za sudije na nacionalnom i evropskom nivou.

Mišljenje br. 6 (2004) Konsultativnog vijeća evropskih sudija (CCJE) upućeno Komitetu ministara o pravičnom suđenju u razumnom roku i ulozi sudija u suđenjima imajući u vidu alternativne načine rješavanja sporova

Mišljenje br. 9 (2006) Konsultativnog vijeća evropskih sudija (CCJE) upućeno Komitetu ministara Savjeta Europe u vezi sa ulogom nacionalnih sudija u obezbjeđivanju efikasne primjene međunarodnog i evropskog zakona

Mišljenje br. 10 (2007) Konsultativnog vijeća evropskih sudija (CCJE) upućeno Komitetu ministara Savjeta Europe o Sudskom savjetu na usluži društva

Mišljenje br. 11 (2008) Konsultativnog vijeća evropskih sudija (CCJE) upućeno Komitetu ministara Savjeta Europe o kvalitetu sudskih odluka

- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima,

-Recommendation CM/Rec(2010)12 of the Committee of Ministers to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities;

- Magna carta of judges 2010 CCJE (2010)3;

- European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms;
- European Charter on the Statute for Judges;
- Opinion no 4 of the Consultative Council of European Judges (CCJE) to the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on appropriate initial and in-service training for judges at national and European levels;

- Opinion no 6 (2004) of the Consultative Council of European Judges (CCJE) to the attention of the Committee of Ministers on fair trial within a reasonable time and judge's role in trials taking into account alternative means of dispute settlement;

- Opinion no 9 (2006) of the Consultative Council of European Judges (CCJE) for the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the role of national judges in ensuring an effective application of international and European law;

- Opinion no. 10(2007) of the Consultative Council of European Judges (CCJE) to the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the Council for the Judiciary at the service of society;

- Opinion no.11 (2008)of the Consultative Council of European Judges (ccje)to the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the quality of judicial decisions;

- The Universal Declaration of Human Rights;

<ul style="list-style-type: none"> - Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima; - Osnovna načela nezavisnosti sudstva usvojenim od strane Sedmog kongresa UN i prihvaćenim od strane Generalne Skupštine 	<ul style="list-style-type: none"> - International Covenant on Civil and Political Rights; - Basic Principles on the Independence of the Judiciary Adopted by the Seventh United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders and endorsed by General Assembly
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvori međunarodnog prava prevedeni su na crnogorski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o pripravniciма u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitу preveden je na engleski jezik.	
11.Učešće konsultanata u izradi nacrta/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o pripravniciма u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitу učestvovala je ekspertica g-dja Maša Grgurević-Alčin iz Slovenije,	
Potpis / ovlašćeno lice obradivača propisa MINISTAR Zoran Pažin	Potpis / minister vanjskih poslova i evropskih integracija Datum: 14. septembar 2015. godine
Prilog obrasca: <ol style="list-style-type: none"> 1. Nacrt zakona o pripravniciма u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitу 	

Prilog obrasca:

1. Nacrt zakona o pripravniciма u sudovima i Državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitу